

PLAN FÖR FÖREBYGGANDE AV OCH INGRIPANDE VID RUSMEDELSANVÄNDNING

Åk F-9 i Närpes stad

FÖREBYGGANDE RUSMEDELSARBETE

Definitioner

Med rusmedel avses i denna plan tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol och narkotika.

Rusmedelsförebyggande arbete

Allmänt

- Skolans rusmedelsförebyggande arbete är en del av den generella elevvården och skall ingå i skolans läsårsplan i enlighet med läroplanen.
- Information om ordningsregler och skolans plan för förebyggande av rusmedel och regler gällande rusmedel sker genom läsårsinformation, på Wilma eller på föräldra- och personalmöten.
- Till skolans rusmedelsförebyggande arbete hör att utveckla allt skolarbete och hela skolmiljön så att den utgör ett bättre skydd mot tobak, alkohol och droger. Närpes stad är en rökfri arbetsplats.

Elever

- Olika rusmedel och dess skadeverkningar diskuteras med eleverna. I läroplanen ingår rusmedelsfostran i ämnet omgivningslära. Rusmedel kan naturligtvis diskuteras i många andra läroämnen.
- Förebyggande rusmedelsarbete t.ex. ANT-kampanjer, temadagar, Power Club kan tas in och ordnas i samarbete med t.ex. SeSam-gruppen i Närpes, fritidssektorn, Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik, cancerföreningen i Finland.
- Gruppverksamhet för att stärka självkänslan kan ordnas. Samarbete med fritidssektorn (både flick- och pojkgrupper) och elevvården.
- Information om drogförebyggande verksamhet som ordnas av andra aktörer förmedlas till elever t.ex. via Wilma.
- Möjlighet till utomstående föreläsare för elever kring rusmedelsfrågor.
- Ninni-grupper i samarbete med USM för barn som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa.

Vårdnadshavare

- Skolan informerar vårdnadshavarna om aktuella rusmedelsförebyggande åtgärder som eleverna kommer att ta del av/tagit del av och uppmuntrar till samtal i hemmet.
- Föreläsning rekommenderas för föräldrarna till elever i årskurs 5 eller 6 gällande "Tonåringen och alkoholen" samt åk 7, 8 och 9 gällande "Tonåringen och narkotika".

Personal

- Personalen har kunskap om hur man tar tag i elevernas diskussioner, frågor, kommentarer om rusmedel och rusmedelsbruk. Sakkunnig föreläsare på lärarmöte eller fortbildningsdag.
- Handledning för personalen i hur man upptäcker, hjälper och förstår elever som växer upp med anhörigas missbruk. Diskussionstillfälle för skolans personal ordnas vid behov.

Elevvård

- Skolans elevvårdsgrupp sammankommer regelbundet enligt planen för elev- och studerandevård.
- Skolans elevvårdsgrupp går igenom resultat och data från olika undersökningar, t.ex. omfattande hälsoundersökning åk 5 och åk 8, screening åk 5, Hälsa i skolan – undersökningen för årskurs 4 och 5 samt åk 8 och 9, skolmiljöundersökning, skolkuratorns enkäter, skolans egna trivselenkäter och kartläggningar.
- Oroväckande trender som gäller rusmedel tas till diskussion inom skolans elevvårdsgrupp.
- Elevvårdens personal samarbetar med fritidssektorn och är behjälplig med rusmedelsförebyggande arbetsmaterial.
- Skolhälsovårdare, skolkurator erbjuder individuell mottagning för elever.
- Möjlighet till konsultation med elevvårdspersonal – möjliggör tidigt ingripande vid oro.

ÅTGÄRDSPLAN

Regler gällande rusmedel på skolan

- Enligt skolans ordningsregler är det förbjudet att ha med föremål eller ämnen som är förbjudna i lag, som är farliga eller som är avsedda att skada. Detta gäller bland annat tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol, narkotika.
- Ordningsreglerna tillämpas under hela skoldagen, gäller på hela skolans område samt även utanför skolans område då skolans verksamhet är förlagd till en annan plats.
- På skolområdet är det även förbjudet för alla (elever, personal, vårdnadshavare och andra som använder skolans område) att använda tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol eller narkotika. Detta gäller dygnet runt, årets alla dagar.

Regler för skolans aktiviteter utanför skolområdet

- Skolans ordningsregler gäller även vid aktiviteter utanför skolområdet, såsom skolutflykter och skolresor.
- Alla vuxna som deltar förbinder sig även till att inte använda tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol eller narkotika samt att inte låna rusmedel till eleverna.

Konsekvenser vid brott mot regler

Överträdelse av skolans ordningsregler åtföljs av disciplinära åtgärder i enlighet med det som stadgas i lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler:

- Fostrande samtal.
- Kvarsittning högst 2 h.
- Skriftlig varning.
- Avstängning från skolan för resterande del av dagen och vid behov även följande dag
- Avstängning för längre tid
- Brott polisanmäls alltid
- Barnskyddsanmälan om kriterierna för det fylls

Då en elev påträffas med att inneha, langa eller använda tobaksprodukter

Elev påträffas
med
tobaksprodukter

Personal ber om tobaksprodukterna, men får inte med tvång ta dem ifrån eleven, det får enbart elevens vårdnadshavare göra.

Tilltala eleven och gör det klart för eleven att innehav eller användning av tobaksprodukter är förbjudet.

Kontakta genast vårdnadshavaren tillsammans med eleven.

Om vårdnadshavaren inte kan nå skall klassföreståndaren kontakta vårdnadshavaren senare samma dag.

Disciplinära åtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler.

Vid ökad oro tas kontakt till elevvård eller en socialarbetare vid välfärdsområdet.

Enligt lag är både innehav och köp av tobaksprodukter förbjudet för minderåriga (tobakslagen 2016/549).

Lagen om grundläggande utbildning förbjuder även en elev att medföra och under arbetsdagen inneha sådana föremål eller ämnen som enligt någon annan lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras (§ 29 1998/628)

Då en elev innehar eller langar alkohol eller narkotika i skolan

Elev påträffas med alkohol eller narkotika

Om en elev har med alkohol till skolan, bör man kontakta vårdnadshavare. Personalen gör en barnskyddsanmälan i enlighet med barnskyddslagens § 25, till välfärdsområdets socialarbetare.

Kontakta polisen omedelbart vid misstanke om innehav av narkotika eller narkotikaanvändning, genom att ringa 112. Brottsanmälan inlämnas vid narkotikainnehav.

För att trygga säkerheten kan åtgärder som anges i lagen om grundläggande utbildning användas, t.ex. omhänderta föremål eller ämnen eller granska elevens saker.

Disciplinära åtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler (skriftlig varning). Vid brottsanmälan avvakta polisens direktiv.

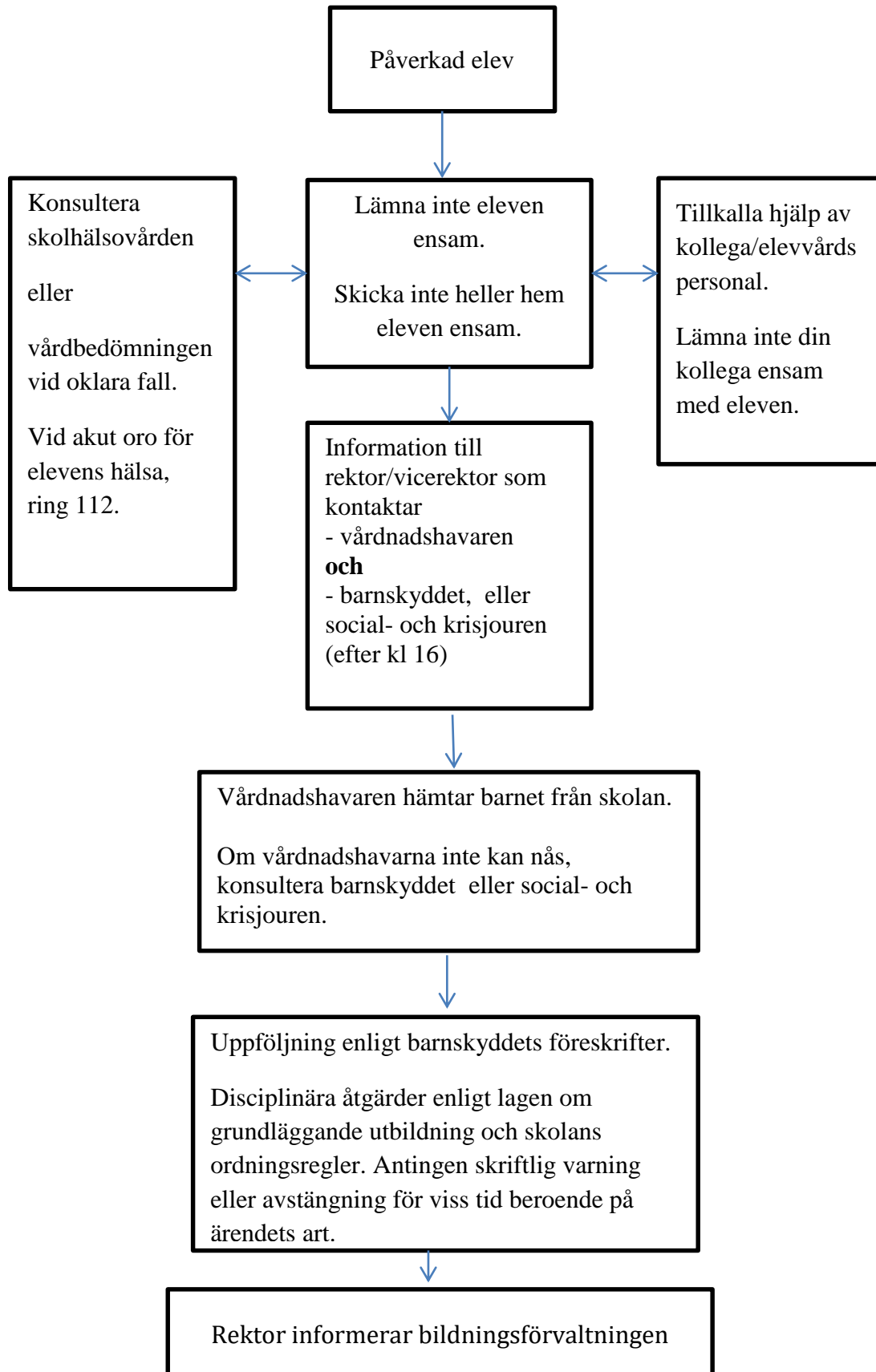
Vidare uppföljning enligt barnskyddets/polisens direktiv.

Rektor informerar bildningsförvaltningen

Både användning och innehav av alkohol är enligt lagen förbjuden för minderåriga (Alkohollagen 2017/1102). Gällande narkotika råder även ett totalförbud enligt lagen (Narkotikalag 2008/373).

Lagen om grundläggande utbildning förbjuder även en elev att medföra och under arbetsdagen inneha sådana föremål eller ämnen som enligt någon annan lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras (§ 29 1998/628)

Då en elev påträffas påverkad av alkohol eller narkotika i skolan

Hur agera vid oro för en elevs mående

Oro för en elevs
mående

Ta upp din oro med eleven/vårdnadshavarna, gärna så konkret som möjligt
(ex förseningar, ofta sjuk, annat du noterat).

Beroende på hur stor din oro är, gå vidare enligt följande
(du kan även alltid göra en anonym konsultation till både elevvården
och/eller till socialen):

ELEVVÅRD

Läraren är skyldig att ta kontakt
med elevvården vid oro för en
elevs mående.

Läraren informera eleven och
vårdnadshavarna om kontakten.

Elevvårdspersonal bedömer
stödbehovet tillsammans med
eleven och vid behov
vårdnadshavaren, och tillsätter
vid behov med samtycke en
sektoröverskridande expertgrupp.

BARNSKYDD

Om du får kännedom om saker
som gör att oron är stor för att
barnet far illa pga olika
omständigheter, är du skyldig att
göra en barnskyddsanmälan
och/eller polisanmälan.

Barnskyddet inleder en
utredning för att bedöma
behovet av barnskydd.

Information om hur elevens ärende fortskrider
inom elevvården kan ges till lärare med elevens
(vid behov vårdnadshavarens) samtycke. Om
samtycke inte fås kan personal inom elevvården
lämna ut information som är nödvändig trots
sekretessbestämmelserna för att elevens
undervisning ska kunna ordnas på ett
ändamålsenligt sätt (40 § GrUL 628/1998)

**OM DIN ORO FÖR BARNET
FORTSÄTTER – GÖR EN NY
ANMÄLAN!**

Hur agera vid misstanke om att en vårdnadshavare är påverkad av rusmedel då hen hämtar elev?

Praxis är att inte överlämna ett barn till en förälder som misstänks vara påverkad av alkohol eller droger och personalen har skäl att tro att föräldern inte klarar av att ta hand om barnet.

Skolans personal ska i ett första skede kontakta den andra föräldern eller annan närstående som kan komma till skolan och hämta barnet.

I denna situation kontaktas alltid rektorn och en bedömning av situationen görs.

Förslagsvis kan man be den påverkade invänta i ett enskilt rum tills annan anhörig kan komma.

Om ingen annan närstående kan kontaktas, bör barnskyddet kontaktas eller social- och krisjouren (efter kl 16). En barnskyddsanmälan inlämnas oavsett.

Vid misstanke om bilkörning ring polisen, 112, att försöka stoppa en person från rattfylla är ett handlande som stöds av lagen.

Meddela om det inträffade till bildningsförvaltningen.

Anmälningssplikten enligt barnskyddslagen

Enligt barnskyddslagens § 25 är anställda som arbetar med barn och unga skyldiga att utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till socialvården i kommunen (barnskyddet), om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds.

Anmälan kan göras muntligt eller skriftligt. Det är även möjligt att konsultera barnskyddet anonymt om du är osäker.

Socialarbetare vid Österbottens välfärdsområde. Växeln: 06-218 1111. Kontaktuppgifter även på www.osterbottensvalfard.fi (8.00-16.00). Sök på barnskydd så finns lokala telefonnummer samt nödvändiga blanketter.

Social- och krisjour, tel. 06-2189555 eller 112 (efter kl. 16.00)

Om det finns misstanke om eller tecken på att barnet utsatts för våld eller sexuellt utnyttjande, är man även skyldig att omedelbart göra en polisanmälan (barnskyddslagen § 25). Ring då till anmälningsmottagningen och anmäl om saken eller be att få tala med och konsultera områdets gruppchef som har ansvar för de dagliga utredningsärendena i gruppen. Man kan även göra en elektronisk anmälan. Förutom en polisanmälan skall även en barnskyddsanmälan göras till socialvården i barnets hemkommun.

Obs! I dessa fall skall man inte kontakta vårdnadshavarna. Polisen handlägger ärendet och informerar berörda parter enligt sina egna direktiv.

Brottsanmälningar, rådgivning och andra polisärenden, tel. 0295 419 800 (vardagar kl. 8.00 - 16.15). **Om ärendet är akut, ring 112.**